

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
підприємництва і торгівлі
Протокол № 25 від 24 червня 2016 р.
В.о. зав. кафедри

_____ О.Є. Бавико

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ЕКСПЕРТИЗИ В МИТНІЙ СПРАВІ»

Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»
(шифр і назва)

Напрямок підготовки 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»
(шифр і назва)

Спеціалізація 6.030510.02 «Товарознавство та експертиза в митній справі»
(назва спеціалізації)

Навчально-науковий інститут економіки та підприємництва
(назва)

Розробники: Л.Д. Костакова, асистент кафедри підприємництва і торгівлі

© Костакова Л.Д., 2016

© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2016

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова для студентів напряму підготовки 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», спеціалізації 6.030510.02 «Товарознавство та експертиза в митній справі» Ступінь «Бакалавр»	
Загальна кількість годин – 120	Семестр	
	6-й	7 -й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Лекції	
	30 год.	4 год.
	Практичні/ семінарські заняття	
	30 год.	4 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	60 год.	112 год.
	Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - формування уявлення про експертизу як специфічний вид діяльності; визначення ролі та місця експертизи товарів в митній справі і міжнародній торгівлі; формування компетентностей студентів щодо організації, процедури проведення та оформлення результатів експертизи товарів, що переміщуються через митний кордон України.

Завдання: засвоєння цілей, завдань, видів та засобів експертизи товарів; загальної методології експертизи товарів; надання студентам теоретичних знань щодо проведення різних видів експертизи товарів; оволодіння практичними навичками з організації та проведення експертизи товарів в митних цілях.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб.	сам. робота		л	п/с	лаб.	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Методологічні засади експертизи товарів в митній справі										
Тема 1. Поняття, мета і завдання експертизи товарів	20	3	4		13	14				20
Тема 2. Об'єкти, суб'єкти та методи експертизи товарів в митній справі	20	6	4		10	14		2		18
Тема 3. Класифікація та характеристика експертиз товарів в митній справі	20	6	4		10	12				20
Разом за змістовим модулем 1	60	15	12		33	40	2			60
Змістовий модуль 2. Організаційні засади експертизи товарів в митній справі										
Тема 4. Експертна діяльність в системі митної служби України	20	5	6		9	12				20
Тема 5. Організація та процедура проведення експертизи товарів, що переміщуються через митний кордон України	20	4	6		10	14		2		20
Тема 6. Документальне оформлення результатів експертизи товарів в митній справі	20	6	6		8	12				20
Разом за змістовим модулем 2	60	15	18		27	50	2			62
Усього годин	120	30	30		60	120	4	4		112

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття, мета і завдання експертизи товарів	4
2.	Тема 2. Об'єкти, суб'єкти та методи експертизи товарів в митній справі	4
3.	Тема 3. Класифікація та характеристика експертиз товарів в митній справі	4
4.	Тема 4. Експертна діяльність в системі митної служби України	6
5.	Тема 5. Організація та процедура проведення експертизи товарів, що переміщуються через митний кордон України	6
6.	Тема 6. Документальне оформлення результатів експертизи товарів в митній справі	6

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної спеціально-наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір результатів досліджень щодо організації експертизи товарів.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема заняття	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Методологічні засади експертизи товарів в митній справі			
Практичне заняття Тема 1. Поняття, мета і завдання експертизи товарів	13	1. Вирішення практичних завдань в межах наступних питань: основні терміни та визначення в галузі експертизи товарів. Мета і завдання експертизи товарів. Нормативна база проведення експертизи товарів в митній справі. Засоби експертизи товарів в митній справі Джерело [1-3, 7-11]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Практичне заняття Тема 2. Об'єкти, суб'єкти та методи експертизи товарів в митній справі	10	1. Вирішення практичних завдань в межах наступних питань: об'єкти експертизи товарів та їх характеристика. Суб'єкти експертизи товарів в митній справі. Методи експертизи товарів в митній справі Джерело [1-4, 9-13]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді

Практичне заняття Тема 3. Класифікація та характеристика експертиз товарів в митній справі	10	1. Вирішення практичних завдань в межах наступних питань: класифікація експертиз товарів. Види експертиз товарів, що здійснюються в митних цілях, та їх характеристика Джерело [1, 2, 11]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Разом змістовий модуль 1	54		
Змістовий модуль 2. Організаційні засади експертизи товарів в митній справі			
Практичне заняття Тема 4. Експертна діяльність в системі митної служби України	9	1. Вирішення практичних завдань в межах наступних питань: центральне митне управління лабораторних досліджень та експертної роботи та його структура. Завдання та функції Центрального митного управління лабораторних досліджень та експертної роботи Джерело [1-5, 14-17]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Практичне заняття. Тема 5. Організація та процедура проведення експертизи товарів, що переміщуються через митний кордон України	10	1. Вирішення практичних завдань в межах наступних питань: підстави та порядок призначення експертизи товарів митних цілях. Порядок взяття проб і зразків для експертизи товарів. Основні етапи проведення експертизи товарів. Джерело [1-6, 11, 19]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Практичне заняття Тема 6. Документальне оформлення результатів експертизи товарів в митній справі	8	1. Вирішення практичних завдань в межах наступних питань: висновки експерта як структурний елемент висновку з експертизи товарів та вимоги, що до них висуваються. Структура і зміст висновку з експертизи товарів в митній справі Джерело [1-6, 10-12, 19]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Разом змістовий модуль 2	36		
Разом	128		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності*											
	Загальні						Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Знання методів проведення експертиз в митній справі	+						+					
Знання взаємозв'язку експертної діяльності в системі митної служби	+						+					
Вміння документально оформлювати результати експертизи в митній справі	+						+					
Набуття практичних навичок з організації та процедури проведення експертизи товарів	+							+				

8. Форми навчання

Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за рекомендованою літературою).

9. Методи оцінювання

Письмовий екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента в результаті опанування дисципліною «Основи експертизи в митній справі» з формою контролю знань – екзамен, здійснюється наступним чином:

- протягом семестру (50 балів);
- при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	3		2			
Тема 2	3		2			
Тема 3	3		2			
Разом змістовий модуль 1	9		6		10	25
Змістовий модуль 2						
Тема 1	3		2			
Тема 2	3		2			
Тема 3	3		2			
Разом змістовий модуль 2	9		6		10	25
Разом						50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів – теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання *тестових завдань* (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання *теоретичної частини* екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання **практичної частини** (1 ситуаційне завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Батутіна А.П., Ємченко І.В. Експертиза товарів. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 278 с.
2. Батутіна А.П., Ємченко І.В., Троякова А.О. Експертиза товарів (практикум): Навчальний посібник. – Львів.: «Магнолія 2006», 2008. – 396 с.
3. Додонкин Ю.В. Таможенная экспертиза товаров: Учебник для студ. высш. учеб. заведений / Ю.В. Додонкин, И.А. Жебелева, В.И. Криштафович. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 272 с.
4. Експертизи в судовій практиці : наук.-практ. Посіб. / за заг. ред. В.Г. Гончаренка. - 2-ге вид., перероб. і допов. . – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 400 с.
5. Коломієць Т. М., Притульська Н. В., Романенко О. Л. Експертиза товарів: Підручник. – К.: Київ. нац. торг-екон. ун-т, 2001. - 274 с.
6. Коломієць Т.М., Белінська С.О., Романенко О.Л. Експертиза товарів: Опорний конспект лекцій. – К.: КДТЕУ, 2009. – 114 с.
7. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI
8. Про визначення зон діяльності експертних підрозділів: Наказ ДМСУ від 03.04.2004 р. № 414
9. Про доповнення до листа від 19.11.2008 р. № 29/2-10.2/8104-ЕП щодо методичних рекомендацій по відбору проб і зразків для лабораторних досліджень: Лист ДМСУ від 21.05.2009 р. № 29/1-10.2/2604-ЕП
10. Про доповнення до листів від 15.03.2006 р. № 29/1-10.2/1725-ЕП та від 05.05.2006 р. № 29/1-10.2/3192-ЕП щодо методичних рекомендацій по відбору проб і зразків для лабораторних досліджень лист ДМСУ від 20.09.2007 р. № 29/1-10.2/5628-ЕП

11. Про доповнення до листів від 15.03.2006 р. № 29/1-10.2/1725-ЕП, від 05.05.2006 р. № 29/1-10.2/3192-ЕП та від 20.09.2007 р. № 29/1-

10.2/5628-ЕП щодо методичних рекомендацій по відборі проб і зразків для лабораторних досліджень: Лист ДМСУ від 07.11.2008 р. № 29/2-10.2/7871-ЕП

12. Про затвердження Положення про Центральне митне управління лабораторних досліджень: Наказ ДМСУ від 29.03.2004 р. № 220

13. Про затвердження Порядку взаємодії митних органів із Центральним митним управлінням лабораторних досліджень та експертної роботи при проведенні митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (аналізу, експертизи) та форми акта про взяття проб (зразків) товарів: Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 654

14. Про затвердження Порядку відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень: Постанова КМУ від 14.06.2002 р. № 833

15. Про затвердження Порядку передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (аналізу, експертизи) Центральним митним управлінням лабораторних досліджень та експертної роботи Державної митної служби України: Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 653

16. Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил: Наказ міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 652

17. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1032-ХІІ

18. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ

19. Про Митний тариф України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2371-ІІІ (зі змінами та доповненнями)

Допоміжна

1. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / А.П. Рум'янцев, Н.С. Рум'янцева. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник / О. В. Шкурупій, В. В. Гончаренко, І. А. Артеменко, А. А. Пожар, І. О. Пінчук, Ю. Ф. Строчишин. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 248 с.

3. Міжнародна економіка: підручник / За ред. А.О. Задоя, В.М. Тарасевича. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.

4. Митна політика та митна безпека: концептуальне визначення та шляхи забезпечення: [монографія] / І.Г.Бережнюк, О.П. Гребельник, І.Г. Калетнік, Ю.О. Коновалов та ін.; за ред. П.В. Пашка. – К.: Знання, 2012. – 238 с.

5. Регулювання митної справи: підручник / За заг. ред. А.Д. Войцещука.

– Хмельницький: ІНТРАДА, 2007. – 312 с.

6. Періодичні видання: «Урядовий кур'єр», «Голос України», «Право України», «Митна справа», «Право і практика», «Вестник налоговой службы Украины», «Митниця», «Митний брокер», «Бізнес», «Митна безпека» та інші.

7. Правове регулювання міжнародних перевезень: навчальний посібник / О.В. Столяровський. – К.: Знання, 2012. – 318 с.

Інформаційні ресурси

1. Програмний продукт QD Professional

2. Сайт для товароведов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://tovaroved.ucoz.ru/>>.

3. Знай товар. Товароведение. Разложи все по полочкам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.znaytovar.ru/>>.

4. Портал споживача [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.consumerinfo.org.ua/>>.

5. Справочник потребителя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://test.org.ua/>>.

6. Справочник потребителя. Журнал о товарах и услугах «Потребитель» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://potrebitel.org.ua/>>.

7. Науково-технічний центр стандартизації, інформаційного забезпечення та підтвердження відповідності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.csm.kiev.ua>>.

8. Науково-інформаційний центр «Леонорм» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.leonorm.com>>.

9. Офіційні сайти українських і зарубіжних виробників товарів народного споживання та оптових і роздрібних підприємств.